

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U102026

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ на видачу диплома від 12.03.2024 №107/ОД

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Помаз Ярослав Олександрович

2. Yaroslav Pomaz

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9081-3221

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 23018 Право

Дата захисту: 23-02-2024

Спеціальність за освітою: 8.060101 Правознавство

Місце роботи здобувача: Чернігівська обласна прокуратура

Код за ЄДРПОУ: 02910114

Місцезнаходження: вул.Князя Чорного, 9, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Офіс Генерального прокурора

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 11326

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.23, 10.79.35

Тема дисертації:

1. Особливості доказування на стадії досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів
2. Peculiarities of proof at the stage of pretrial investigation of criminal offenses related to the sale of narcotics

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному дослідженню в сучасних умовах та опрацьована відповідно до положень кримінального процесуального законодавства України теоретичних і практичних особливостей доказування на стадії досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів. У дисертації автором сформовані положення, які спрямовані на розв'язання важливого наукового та практичного завдання, що полягає у формуванні єдиної практики збирання доказів, а також доказування кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів. У першому розділі «Загальнотеоретична характеристика доказів щодо доказування у кримінальних провадженнях, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів» досліджено теоретичне визначення доказів, охарактеризовано їх види та класифікацію за Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України). Проаналізовано предмет та структурні елементи доказування у кримінальному провадженні. Зазначено, що об'єктами, які мають доказове значення для цієї категорії кримінальних правопорушень, є: наркотичні засоби, психотропні

речовини або їх аналоги; ваги, в тому числі електронні, за допомогою яких здійснюється визначення маси заборонених до обігу речовин; предмети, за допомогою яких вживаються наркотичні засоби (шприці, голки, самокрутки, фольга тощо); обладнання для виготовлення наркотичних засобів; пакувальні матеріали для зберігання заборонених до обігу речовин (паперові згортки, полімерні пакетики тощо); грошові кошти або інші цінності, отримані за продаж наркотичних засобів; технічні прилади (комп'ютер, мобільний телефон, флеш-носії тощо), на яких може міститися інформація про незаконну діяльність. Окрім того, характерним у процесі доказування кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів, є обов'язкове залучення експерта для проведення експертизи матеріалів, речовин та виробів. Разом з тим обґрунтовано використання в окремих випадках, як доказу на стадії судового розгляду, протоколу допиту свідка. У другому розділі «Основні положення доказування кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів» проаналізовано особливості контролю за вчиненням злочину, визначено поняття, підстави, завдання та порядок його проведення. Розкрито зміст основних слідчих (розшукових) дій (далі – С(Р)Д), які використовують слідчі під час фіксування цієї категорії кримінальних правопорушень. Наголошено, що успішність фіксації збуту заборонених до обігу речовин залежить від низки факторів (відомостей про особу правопорушника, спосіб та місце збуту наркотичних засобів тощо), які обов'язково мають бути встановлені на початкових етапах досудового розслідування. Встановлено, що поширення останнім часом безконтактної форми збуту наркотичних засобів, який набирає все більших масштабів, а також високий рівень підготовки та конспірації осіб, які займаються цією незаконною діяльністю, вимагає від правоохоронних органів використання новітніх технологій, що суттєво змінює підходи в доказуванні цієї категорії кримінальних правопорушень. Таким чином, необхідним і доцільним є використання правоохоронними органами під час досудового розслідування можливостей інтегрованої системи «Безпечне місто», безпілотних літальних апаратів, що значно полегшить встановлення місць збуту наркотичних засобів, ідентифікації осіб, транспортних засобів та маршрутів, які використовуються для постачання заборонених до обігу речовин. Незважаючи на воєнний стан у державі та ведення активних бойових дій на значній території України, масштаби наслідків цієї категорії кримінальних правопорушень не зменшуються. Крім того, вирішення відповідного питання потребує налагодження відносин України із зарубіжними державами та певними міжнародними інституціями. У третьому розділі «Провокація вчинення кримінального правопорушення у кримінальних провадженнях, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів» досліджено слідчу та судову практику допустимості отриманих доказів під час розслідування кримінальних проваджень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів, сформовано визначення поняття провокації кримінального правопорушення. Провокація – це умисні дії співробітників правоохоронних органів або осіб, що залучені ними до проведення НС(Р)Д, які шляхом умовляння, шантажу, підкупу, обману або іншим чином схилили особу до вчинення кримінального правопорушення, який в іншому випадку не було вчинено з метою викриття протиправної діяльності цієї особи, створення штучних доказів її винуватості та притягнення останньої до кримінальної відповідальності. На сьогодні під час прийняття компетентними органами процесуальних рішень як на стадії досудового розслідування, так і судового розгляду останніми враховується практика Європейського суду з прав людини. Підсумовуючи, зазначимо, практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації положення та висновки можуть бути використані у практичній діяльності, правотворчості та освітньому процесі.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study in modern conditions and developed in accordance with the provisions of the criminal procedural legislation of Ukraine of theoretical and practical features of proof at the stage of pre-trial investigation of criminal offenses related to the sale of narcotics. In the dissertation, the author formulated provisions that are aimed at solving an important scientific and practical task, which consists in the formation of a unified practice of collecting evidence, as well as proving criminal offenses related to the sale of narcotic drugs. In the first chapter, "General theoretical characteristics of evidence in relation to evidence in criminal proceedings related to the sale of narcotics", the theoretical definition of evidence was investigated, its types and classification according to the Criminal Procedure Code of Ukraine (hereinafter referred to as the Criminal Procedure Code of Ukraine) were characterized. The subject and structural elements of evidence in

criminal proceedings are analyzed. It is noted that objects that have evidentiary value for this category of criminal offenses are: narcotic drugs, psychotropic substances or their analogues; scales, including electronic ones, which are used to determine the mass of prohibited substances; items with which narcotics are used (syringes, needles, self-tapping screws, foil, etc.); equipment for the production of narcotics; packaging materials for storing prohibited substances (paper rolls, plastic bags, etc.); money or other valuables received for the sale of narcotic drugs; technical devices (computer, mobile phone, flash drives, etc.) that may contain information about illegal activities. In addition, a characteristic feature of the process of proving criminal offenses related to the sale of narcotic drugs is the mandatory involvement of an expert to conduct an examination of materials, substances and products. At the same time, the use in individual cases, as evidence at the stage of the trial, of the protocol of the interrogation of a witness is substantiated. In the second chapter "The main provisions of proving criminal offenses related to the sale of narcotic drugs" the peculiarities of control over the commission of the crime are analyzed, the concepts, grounds, tasks and procedure for its implementation are defined. The content of the main investigative (search) actions (hereinafter referred to as S(R)D) used by investigators when recording this category of criminal offenses is revealed. It is emphasized that the success of recording the sale of prohibited substances depends on a number of factors (information about the identity of the offender, the method and place of sale of narcotics, etc.), which must be established at the initial stages of the pre-trial investigation. It has been established that the recent spread of contactless sales of narcotics, which is gaining in scale, as well as the high level of training and conspiracy of persons engaged in this illegal activity, requires law enforcement agencies to use the latest technologies, which significantly changes the approaches to proving this category of criminal offenses. Thus, it is necessary and expedient to use the capabilities of the integrated system "Safe City" and unmanned aerial vehicles by law enforcement agencies during the pre-trial investigation, which will greatly facilitate the establishment of places of sale of narcotic drugs, identification of persons, vehicles and routes used for the supply of illicit drugs substances. Despite the state of war in the country and active hostilities on a large territory of Ukraine, the scope of the consequences of this category of criminal offenses does not decrease. In addition, the resolution of the relevant issue requires the establishment of Ukraine's relations with foreign states and certain international institutions. In the third chapter "Provocation to commit a criminal offense in criminal proceedings related to the sale of narcotic drugs" investigative and judicial practice of the admissibility of evidence obtained during the investigation of criminal proceedings related to the sale of narcotic drugs was investigated, the definition of the concept of provocation of a criminal offense was formed. Provocation is the deliberate actions of law enforcement officers or persons involved in the conduct of emergency situations, who by persuasion, blackmail, bribery, deception or otherwise induced a person to commit a criminal offense that was not otherwise committed for the purpose of exposing the illegal activity of this person, creating artificial evidence of his guilt and bringing the latter to criminal responsibility. Summing up, we note that the practical significance of the obtained results is that the provisions and conclusions formulated in the dissertation can be used in practical activities, law-making and the educational process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Помаз Я.О. Протокол допиту як доказ під час розгляду кримінального провадження в суді. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 9. С. 214-218.

- Олефір Л.І., Помаз Я.О. Контроль за вчиненням злочину: поняття, підстави та завдання під час фіксації збуту наркотичних засобів. *Norwegian Journal of development of the International Science*. 2021. № 56 (2). С. 30-33.
- Помаз Я.О. Допустимість доказів, отриманих унаслідок провокації під час досудового слідства кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним збутом наркотичних засобів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція*. 2021. № 54. Т. 2. С. 123-126.
- Помаз Я.О. Значення негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 1. С. 346-348. URL: http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/05/APP-1_2022.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117u007206, 0122u002480

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олефір Людмила Іванівна
2. LIUDMYLA OLEFIR

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4565-8968

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пиріг Ігор Володимирович
2. Ihor V. Pyrih

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8391-067X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пузирьов Михайло Сергійович

2. Mykhailo S. Puzyrov

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7814-9476

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сенченко Надія Миколаївна

2. NADIIA SENCHENKO

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3767-8937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Івашко Сергій Володимирович
2. SERHII IVASHKO

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2547-9276

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, буд. 34, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тагієв Садіг Рзаогли

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Петровська Юлія Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Назарко Світлана Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна